

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

**ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА:
СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ
В УПРАВЛІННІ**

**Міністерство освіти і науки України
Український державний університет науки і технологій**

**ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА:
СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ
В УПРАВЛІННІ**

Збірник наукових праць
за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції
3-4 березня 2026 р.

Дніпро
2026

Організатори конференції:

кафедра економічної інформатики

Українського державного університету науки і технологій;

Національний університет «Запорізька політехніка».

Склад редакційної групи:

Бандоріна Л.М., Удачина К.О., Підгорна К.Д.

Економічна кібернетика : сучасні інформаційні технології в управлінні : збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, м. Дніпро, 3-4 березня 2026 р. Дніпро : УДУНТ, 2026. 260 с.

Збірник наукових статей за матеріалами Всеукраїнської інтернет-конференції, присвяченої актуальним проблемам розвитку та впровадження сучасних інформаційних технологій у сфері управління, виробництва, логістики, фінансів, освіти та державного управління. Розглянуто теоретичні й прикладні аспекти побудови систем аналізу та підтримки прийняття обґрунтованих управлінських рішень, а також інструменти й методи оптимізації виробничих, логістичних і фінансових процесів. Особливу увагу приділено питанням цифрової трансформації в освіті, науці, промисловості та публічному управлінні, зокрема застосуванню цифрових платформ, аналітичних систем, технологій оброблення даних і моделювання складних соціально-економічних процесів.

Збірник призначено для науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти, а також фахівців-практиків у галузі інформаційних технологій, економіки, управління та цифрової трансформації.

Матеріали подано в авторській редакції.

Відповідальність за дотримання норм авторського права, за зміст і достовірність матеріалів несуть автори.

ЗМІСТ

СИСТЕМИ АНАЛІЗУ ТА ПРИЙНЯТТЯ ОБҐРУНТОВАНИХ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

<i>Бандоріна Л.М., Кисельов В.І., Петречук Л.М.</i> КОНЦЕПЦІЯ РОЗРОБКИ СИСТЕМИ ОЦІНКИ ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	7
<i>Білоцерківець В.В., Кабаченко Б.В., Кошевий М.В.</i> ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ В УМОВАХ УТВЕРДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	14
<i>Білоцерківець В.В., Романченко В.І., Переверзєв В.І.</i> ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМИ ПРОЄКТАМИ В КООРДИНАТАХ СТАНОВЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА	21
<i>Головач Т.В., Боднар І.Р.</i> ЗАСТОСУВАННЯ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ НАПРЯМКІВ ЙОГО ПОКРАЩЕННЯ	28
<i>Головач Т.В., Шкапоїд Ю.М.</i> ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ АНАЛІЗУ ДІЯЛЬНОСТІ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ З ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ВОДОВІДВЕДЕННЯ	36
<i>Делієв С.К., Завгородня О.О.</i> ГІБРИДНІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ СМАРТ-ПРОЄКТІВ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	46
<i>Жуковський Д.М.</i> ФОРМУВАННЯ МЕТОДОЛОГІЇ ВИМІРЮВАННЯ ВАРТОСТІ ЗАЛУЧЕННЯ ТА ДОВГОСТРОКОВОЇ ЦІННОСТІ КЛІЄНТІВ У СИСТЕМІ ЮНІТ-ЕКОНОМІКИ	51
<i>Іщук С.О., Созанський Л.Й.</i> КЛАСТЕРИЗАЦІЯ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ ЗА РІВНЕМ ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	59
<i>Калініченко З.Д.</i> СТРАТЕГІЇ РЕОРГАНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ СУБ'ЄКТІВ НА ОСНОВІ БІЗНЕС-МОДЕЛЮВАННЯ	66
<i>Лебедева В.К., Майборода А.С.</i> ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЧИННИК ОПТИМІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВИХ ТРАНЗАКЦІЙ	72
<i>Моня А.Г., Бойко А.Г.</i> ВИКОРИСТАННЯ BIG DATA В УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕННЯХ	77
<i>Моня А.Г., Музика Я.В.</i> ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ АНАЛІТИЧНІ СИСТЕМИ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПРИЙНЯТТЯ ОБҐРУНТОВАНИХ РІШЕНЬ	85
<i>Підгорна К.Д., Удачина К.О., Підгорний В.О.</i> ОЦІНЮВАННЯ СМАРТПОТЕНЦІАЛУ ТЕРИТОРІЙ ЯК ОСНОВА ДЛЯ УХВАЛЕННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	91

<i>Савіна С.С., Леценко П.В.</i> ФРАНЧАЙЗИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗНИЖЕННЯ РИЗИКІВ МАЛОГО БІЗНЕСУ: КЛАСИФІКАЦІЙНИЙ АНАЛІЗ ЗАКЛАДІВ ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ	96
<i>Удачина К.О., Подольхов М.М.</i> ОСОБЛИВОСТІ МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСІВ ОБСЛУГОВУВАННЯ КЛІЄНТІВ У СФЕРІ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ	102
<i>Ус С.А., Горб К.С.</i> ЗАСТОСУВАННЯ БАГАТОКРИТЕРІАЛЬНИХ МОДЕЛЕЙ ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ РОБОТИ МОЛОДШОГО МЕДИЧНОГО ПЕРСОНАЛУ	107
<i>Усенко М.П., Бандоріна Л.М.</i> ВПЛИВ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ КРИЗИ НА РОЗВИТОК ХМАРНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ	112

ІНСТРУМЕНТИ І МЕТОДИ ОПТИМІЗАЦІЇ ПРОЦЕСІВ ВИРОБНИЦТВА, ЛОГІСТИКИ ТА ФІНАНСІВ

<i>Андрос С.В.</i> ВПЛИВ ВОЄННИХ РИЗИКІВ НА КРЕДИТОСПРОМОЖНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ АПК УКРАЇНИ	118
<i>Bandorina L., Zavorodnia O., Zavorodnii K.</i> UKRAINE'S EXPORT STRATEGY: COMPARATIVE ADVANTAGES, PRIORITY MARKETS AND TRANSPORT CORRIDORS	123
<i>Будяков Г.В.</i> ІТ-АУТСОРСИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ОПТИМІЗАЦІЇ ПРОЦЕСІВ ОРГАНІЗАЦІЇ	129
<i>Іванова М.В., Гончар Л.А.</i> ЗАДАЧІ ОПТИМІЗАЦІЇ В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ	134
<i>Kudria Ya.V.</i> PECULIARITIES OF SOME OF THE FORMS OF INVESTING IN THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF REGIONAL INDUSTRY	139
<i>Лозовська Л.І., Канищев І.А., Бакурова А.В.</i> НЕПЕРЕРВНА МОДЕЛЬ ВИЗНАЧЕННЯ МОМЕНТУ ПОСТАВОК З УРАХУВАННЯМ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ПОПИТУ	144
<i>Моніа А.Г.</i> PARAMETER DETERMINATION FOR THE MANUFACTURING OF A HIGH-EFFICIENCY DISC BRAKE FOR A MINE LOCOMOTIVE	153
<i>Соколенко І.Ф., Бандоріна Л.М.</i> АВТОМАТИЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ АНАЛІТИКИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПРИВАТНОГО ПІДПРИЄМСТВА «ЗАВОД МЕТАЛОМОНТАЖ»	159
<i>Соломенний О.О.</i> КЛАСИФІКАЦІЙНА МОДЕЛЬ ОЦІНЮВАННЯ ДЛЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНО-ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	164
<i>Циплаков А.І., Топоркова О.А.</i> ІНСТРУМЕНТИ ПІДТРИМКИ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ТА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ	170

КЛАСИФІКАЦІЙНА МОДЕЛЬ ОЦІНЮВАННЯ ДЛЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНО-ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Соломенний О.О.

аспірант кафедри економічної інформатики, спеціальність 051 – Економіка,

ОНП «Економіка», 3 курс

науковий керівник: канд. фіз.-мат. наук, доц., доцент кафедри економічної інформатики Лозовська Л.І.

Український державний університет науки і технологій

м. Дніпро, Україна

Анотація. У статті досліджено теоретико-методологічні засади формування класифікаційної моделі оцінювання інтелектуально-інноваційних технологій у сучасних умовах цифровізації економіки. Обґрунтовано необхідність системного підходу до оцінювання технологій, що базуються на знаннях, інтелектуальному капіталі та інформаційних ресурсах. Розкрито сутність класифікаційного підходу як інструменту структуризації параметрів інноваційного розвитку та формування аналітичної основи для прийняття управлінських рішень.

Запропоновано концептуальну модель класифікації інтелектуально-інноваційних технологій за функціональними, ресурсними, результативними та організаційними критеріями. Визначено ключові показники оцінювання та їх аналітичне значення для управління інноваційною діяльністю на макро- та мікрорівнях.

Ключові слова: інтелектуально-інноваційні технології, класифікаційна модель, оцінювання інновацій, інноваційний розвиток, інтелектуальний капітал, інноваційний потенціал, цифрова економіка.

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку економіки характеризується домінуванням знань, інформації та інтелектуальних ресурсів як ключових факторів конкурентоспроможності. Інновації виступають

основним рушієм економічного зростання, забезпечуючи структурну модернізацію виробництва, підвищення продуктивності праці та формування нових ринків. У науковій теорії інноваційний розвиток розглядається як процес створення та впровадження нових комбінацій факторів виробництва, що забезпечує якісні зміни в економічній системі [1, с. 75].

У сучасних умовах зростає роль інтелектуально-інноваційних технологій, які інтегрують наукові знання, цифрові рішення та управлінські інструменти. Ефективне управління такими технологіями потребує обґрунтованих методів їх оцінювання, що дозволяють визначити рівень інноваційного потенціалу та прогнозувати результати впровадження нових технологічних рішень [2, с. 48].

Міжнародні підходи до вимірювання інноваційної діяльності підкреслюють необхідність системного аналізу інноваційних процесів, включаючи технологічні, організаційні та маркетингові інновації [3, с. 32]. У країнах Європейського Союзу оцінювання інноваційного розвитку здійснюється на основі комплексних індикаторів, що враховують інтелектуальний капітал, цифрову інфраструктуру та ефективність інноваційної діяльності [4].

В Україні розвиток інноваційної економіки визначено стратегічним пріоритетом державної політики, що зумовлює необхідність удосконалення методичних підходів до оцінювання інтелектуально-інноваційних технологій [5].

Незважаючи на значну кількість наукових досліджень, проблема формування універсальної класифікаційної моделі оцінювання інтелектуально-інноваційних технологій залишається недостатньо розробленою, що обумовлює актуальність даного дослідження.

Виклад основного матеріалу. Інтелектуально-інноваційні технології являють собою комплексні системи, що поєднують наукові знання, інформаційні ресурси, цифрові платформи та управлінські рішення. Їх

оцінювання потребує застосування багатовимірного підходу, який враховує структурні та функціональні характеристики інноваційних процесів [3, с. 45].

Класифікаційна модель оцінювання передбачає групування інноваційних технологій за визначеними критеріями, що дозволяє систематизувати їх властивості та визначити аналітичні параметри оцінювання. Такий підхід забезпечує можливість порівняльного аналізу технологій, визначення рівня їх розвитку та прогнозування ефективності впровадження [6, с. 120].

Одним із ключових критеріїв класифікації є функціональне призначення інтелектуально-інноваційних технологій. За цим критерієм виділяють технології генерації знань, технології обробки інформації, технології управління інноваційними процесами та технології комерціалізації інновацій. Кожна з цих груп характеризується специфічними показниками ефективності, що відображають їх роль у створенні інноваційної вартості [2, с. 97].

Ресурсний критерій класифікації враховує структуру інтелектуального капіталу, який включає людський, структурний та реляційний компоненти. Оцінювання ресурсного забезпечення інноваційних технологій дозволяє визначити потенціал їх розвитку та здатність до генерації нових знань [7, с. 18].

Важливим елементом класифікаційної моделі є результативний критерій, що відображає економічні та соціальні результати впровадження інтелектуально-інноваційних технологій. До показників результативності належать рівень комерціалізації інновацій, приріст продуктивності, підвищення якості продукції та розвиток цифрової інфраструктури [8].

Організаційний критерій класифікації характеризує механізми управління інноваційною діяльністю, включаючи інституційне середовище, форми кооперації та інноваційну культуру. Ефективність організаційних механізмів визначає здатність економічної системи до адаптації та розвитку в умовах технологічних змін [9].

Запропонована класифікаційна модель оцінювання інтелектуально-інноваційних технологій базується на інтеграції функціонального, ресурсного,

результативного та організаційного підходів. Така модель дозволяє формувати комплексну систему індикаторів оцінювання та забезпечує аналітичну основу для прийняття управлінських рішень [10, с. 215].

Важливою складовою класифікаційної моделі оцінювання є інтеграція якісних і кількісних показників, що відображають різні аспекти функціонування інтелектуально-інноваційних технологій. Кількісні індикатори забезпечують об'єктивність аналізу, тоді як якісні параметри дозволяють врахувати складні соціально-економічні ефекти, які не піддаються прямому вимірюванню. Поєднання цих підходів сприяє формуванню більш повної картини інноваційного розвитку та підвищує достовірність оцінювання [3, с. 57].

У межах класифікаційної моделі доцільно використовувати багаторівневу систему показників, що включає базові, узагальнюючі та інтегральні індикатори. Базові показники відображають окремі характеристики інноваційних технологій, зокрема обсяг інвестицій у дослідження і розробки, рівень цифровізації процесів, кількість впроваджених інноваційних рішень. Узагальнюючі індикатори формуються шляхом агрегування базових показників і дозволяють оцінити окремі напрями інноваційної діяльності. Інтегральні індикатори характеризують загальний рівень розвитку інтелектуально-інноваційних технологій у певній економічній системі [7, с. 29].

Застосування класифікаційної моделі передбачає використання методів багатокритеріального аналізу, що дозволяють враховувати взаємозв'язки між різними параметрами інноваційного розвитку. Зокрема, доцільним є використання методів нормування показників, визначення вагових коефіцієнтів та розрахунку інтегральних індексів. Такі методи забезпечують можливість порівняння різнорідних показників та формування узагальненої оцінки ефективності інтелектуально-інноваційних технологій [6, с. 138].

Особливе значення у межах класифікаційної моделі має врахування факторів зовнішнього середовища, які впливають на розвиток інтелектуально-

інноваційних технологій. До таких факторів належать рівень розвитку науково-освітнього потенціалу, інституційні умови інноваційної діяльності, доступність фінансових ресурсів та рівень цифрової інфраструктури. Урахування цих чинників дозволяє забезпечити адаптивність моделі до змін економічного середовища та підвищити її аналітичну цінність [5].

Практичне застосування класифікаційної моделі оцінювання створює передумови для формування ефективної інноваційної політики на рівні підприємств, регіонів і держави. На мікрорівні модель дозволяє визначити конкурентні переваги підприємства, оцінити ефективність використання інтелектуального капіталу та обґрунтувати інвестиційні рішення. На макрорівні вона забезпечує можливість моніторингу інноваційного розвитку економіки, визначення стратегічних пріоритетів та оцінювання результативності державної інноваційної політики [9].

Таким чином, класифікаційна модель оцінювання інтелектуально-інноваційних технологій виступає універсальним аналітичним інструментом, що поєднує системний підхід, багатокритеріальний аналіз та індикаторне оцінювання. Її використання дозволяє забезпечити комплексне дослідження інноваційних процесів, підвищити обґрунтованість управлінських рішень та сприяти сталому розвитку інноваційної економіки [10, с. 224].

Висновки. Формування класифікаційної моделі оцінювання інтелектуально-інноваційних технологій є важливим напрямом розвитку теорії інноваційного менеджменту. Запропонований підхід забезпечує систематизацію характеристик інноваційних технологій та створює методичну основу для комплексного оцінювання їх ефективності.

Класифікаційна модель дозволяє враховувати багатовимірний характер інноваційних процесів, інтегруючи ресурсні, функціональні та результативні параметри розвитку технологій. Її застосування сприяє підвищенню обґрунтованості управлінських рішень та ефективності інноваційної політики.

Перелік посилань:

1. Schumpeter J. Theory of Economic Development. Harvard University Press, 2017. 255 p.
2. Ілляшенко С. М. Інноваційний менеджмент: підручник. Суми: Університетська книга, 2020. 334 с.
3. OECD. Oslo Manual 2018: Guidelines for Collecting, Reporting and Using Data on Innovation. Paris: OECD Publishing, 2018. 258 p.
4. European Innovation Scoreboard. – Європейська комісія. : веб-сайт. URL: <https://ec.europa.eu>
5. Стратегія розвитку інноваційної діяльності в Україні на 2020–2030 роки. : веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
6. Freeman C., Soete L. The Economics of Industrial Innovation. London: Routledge, 2019. 470 p.
7. Методичні рекомендації щодо оцінювання інноваційної діяльності підприємств / МОН України. Київ, 2021. 56 с.
8. OECD Innovation Indicators : веб-сайт. URL: <https://www.oecd.org/innovation>
9. Державна служба статистики України. Офіційний сайт. : веб-сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua>
10. Porter M. Competitive Advantage of Nations. New York: Free Press, 2018. 896 p.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА:
СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ
В УПРАВЛІННІ**

Збірник наукових праць
за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції
3-4 березня 2026 р.

Відповідальний редактор Л.М. Бандоріна
Комп'ютерна верстка К.Д. Підгорна

Український державний університет науки і технологій

2026